

Příloha č. 1 ke Školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

na období 2019 - 2024

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa všech škol a školských zařízení (dle rejstříku), pro které platí tato školní preventivní strategie (ŠPS):

Základní škola a Mateřská škola Vřesina, okres Ostrava-město, příspěvková organizace

Adresa ředitelství školy nebo školského zařízení:	Osvobození 514, 742 85 Vřesina
Jméno a příjmení ředitele:	Mgr. Lenka Skýbová
Telefon na ředitele:	737 938 880
E-mail na ředitele:	skola@zsvresina.cz

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE V OBLASTI SPJ PRO VYTÝČENÍ CÍLŮ ŠPS

1. Sociální a jiné okolí školy

Základní škola Vřesina je malou, vesnickou školou, která zajišťuje vzdělávání žáků od 1. do 5. ročníku. Svým zařazením patří mezi neúplné školy s pěti samostatnými ročníky. Ke 2. 9. 2019 byli žáci 1. a 5. ročníku rozděleni do dvou samostatných tříd, ostatní ročníky byly zastoupeny vždy pouze jednou třídou. K danému datu navštěvovalo školu 136 dětí. Zřizovatelem školy je Obec Vřesina. Právní subjektivitu získala škola 1. ledna 2003. Její součástí se stala mateřská škola, školní družina a školní jídelna.

Žáci školy se spolu často velmi dobře znají, většinou z místa bydliště. Pokud ve škole dojde k nějakému neobvyklému jevu, rodiče se to ve většině případů dozví ze svého okolí dříve, než je stihne upozornit škola.

Škola se nachází vedle hlavní silnice, provoz na ni je poměrně velký. U silnice je umístěna světelná tabule s upozorněním na blízkost školy a aktuálně naměřenou rychlostí. V blízkosti školy se nachází přechod pro chodce s výstražnými, blikajícími světly.

Škola každoročně spolupracuje podle potřeby s místní obecní policií, hasiči, místními odborníky (např. zabývající se literaturou a historií) a příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou.

2. Informace od učitelů

Při rozhovorech na pedagogických radách, metodických sdruženích a běžných poradách je podle pedagogických pracovníků největším problémem v oblasti sociálně patologických jevů vzájemné ubližování (nevhodné chování) mezi dětmi a vulgární vyjadřování. Podle pedagogů by se měla preventivní strategie školy zaměřit zejména na vztahy mezi dětmi v rámci třídního kolektivu a také napříč ročníky, dále bychom se měli snažit odhalovat raná stádia šikany a násilného chování.

Aby se třídním učitelům lépe řešily SPJ v třídních kolektivech, potřebovali by nějaké praktické rady a inspirace pro práci s kolektivem třídy.

3. Informace od rodičů

V rámci diskuze na třídních schůzkách ve školním roce 2018/2019 byly od rodičů žáků zjištěny tyto informace týkající se výskytu sociálně patologických jevů na naší škole: nejčastěji se podle nich na škole vyskytuje šikana v počátečních stádiích - nevhodné fyzické či psychické chování mezi spolužáky, vulgární vyjadřování a drobné krádeže osobních věcí žáků.

Při rozhovorech většina rodičů uvedla, že je se školou spokojena díky „domácímu“ prostředí – to, že se většinou všichni znají.

4. Informace od žáků

V rámci diskuze se žáky ve třídách vyplývá, že většina žáků se již opakovaně setkala s nepěkným chováním mezi dětmi ve škole, ať už zúčastněně nebo jako pozorovatel. Jedná se hlavně o fyzické ublížení či nadávky. Dále spíše starší žáci uvádějí, že se u nich někteří spolužáci občas vyjadřují vulgárně buď směrem ke spolužákům, nebo v rámci komentáře dané situace.

Žáci by chtěli prostředí přátelské, kde se nebudou bát říci svůj názor, udělat chybu a nikdo jim nebude ubližovat.

5. Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech

V období 2014 – 2019 nedošlo ve škole k výskytu sociálně patologických jevů typu - zneužívání alkoholu, kouření, konzumaci drog, záškoláctví. Objevila se šikana v počátečním stádiu, která byla řešena se školním metodikem prevence, třídní učitelkou a třídou ve spolupráci s metodikem prevence z pedagogicko-psychologické poradny. Dále se objevily případy nevhodného chování mezi spolužáky, které byly řešeny s rodiči daných žáků, školním metodikem prevence, výchovnou poradkyní, třídní učitelkou a danými žáky.

Třídní učitelé se ve výuce zaměřovali na rozvoj komunikačních schopností, tolerance, spolupráce, formování dobrých vztahů mezi žáky, dále na informace o správném životním stylu, využívání volného času apod.

Z důvodu umístění školy v blízkosti frekventované silnice byla prevence rovněž zaměřena na dopravní výchovu. Tyto aktivity je vhodné podporovat i nadále. V minulém roce učitelé spatřovali přínos ve společném projektovém dni napříč ročníky v rámci dopravního dopoledne.

Neosvědčily se preventivní programy s externími společnostmi, kde zvláště mladší žáci byly jen pasivními posluchači a dále aktivity, které nevycházely z praktických příkladů.

B. STANOVENÉ CÍLE ŠPS

1. Dlouhodobé cíle vyplývající ze vstupních informací

- 1) Snížit výskyt nevhodného chování mezi žáky
- 2) Snížit výskyt nevhodného vyjadřování žáků
- 3) Zvýšit bezpečnost žáků ve škole a v jejím okolí

2. Střednědobé cíle vyplývající z dlouhodobých cílů

- 1) Při snížení výskytu nevhodného chování mezi žáky:
 - a) pedagogové – vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence násilí – šikany, práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě, komunikace učitel – žák,
 - b) rodiče – prohlubování spolupráce rodičů s pedagogickými pracovníky školy v oblasti předcházení a řešení konfliktního jednání mezi žáky,
 - c) spolupráce s okolím školy – spolupráce s organizacemi na pořádání aktivit, které mohou pozitivně ovlivňovat sociální vztahy mezi žáky,
 - d) žáci - účast na aktivitách zaměřených na formování pozitivních sociálních vztahů, učit se toleranci, spolupráci, zásadám zdravé komunikace mezi lidmi.
- 2) Při snížení výskytu nevhodného vyjadřování mezi žáky:
 - a) pedagogové – práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě, komunikace učitel – žák,

- b) rodiče – prohlubování spolupráce rodičů s pedagogickými pracovníky školy v oblasti předcházení a řešení konfliktního jednání mezi žáky,
 - c) spolupráce s okolím školy – spolupráce s organizacemi na pořádání aktivit, které mohou pozitivně ovlivňovat sociální vztahy mezi žáky,
 - d) žáci - účast na aktivitách zaměřených na formování pozitivních sociálních vztahů, učit se toleranci, spolupráci, zásadám zdravé komunikace mezi lidmi.
- 3) Při zvyšování bezpečnosti žáků ve škole a v jejím okolí:
- a) vedení školy – technické zabezpečení školy před vstupem cizích osob,
 - b) všichni zaměstnanci školy – dodržování pravidel bezpečného a kontrolovaného pohybu osob v budově školy, zabránění vstupu cizích osob do školy,
 - c) pedagogové – poučení žáků o pravidlech bezpečnosti v budově školy i v jejím okolí, zařazování dopravní výchovy do výuky,
 - d) rodiče – spolupráce rodičů se školou při řešení problémů v oblasti bezpečnosti žáků ve škole a v jejím okolí, dodržování pravidel silničního provozu,
 - e) spolupráce s okolím školy – spolupráce s Obecní policií ve Vřesině a Policií ČR na konkrétních programech, řešení konkrétních situací a problémů s Obecní policií ve Vřesině,
 - f) žáci – znalost pravidel bezpečného pohybu na silnici a v jejím okolí, znalost pravidel bezpečného přecházení přes silnici.

3. Krátkodobé cíle vyplývající ze střednědobých cílů

- 1) Snížení výskytu nevhodného chování mezi žáky:
- a) pedagogové – vzdělávání pedagogů v oblasti prevence školního násilí, posilování vzájemných vztahů mezi žáky celoročně zejména v rámci předmětů Prvouka a Český jazyk, celoškolní projekt na prevenci sociálně patologických jevů,
 - b) rodiče – seznamování rodičů se situací v oblasti násilného chování mezi žáky ve škole, poučení rodičů na třídních schůzkách,
 - c) spolupráce s okolím školy – spolupráce s Obecní policií ve Vřesině, se Sbořem dobrovolných hasičů,
 - d) žáci – zapojení žáků do akcí školy, účast na aktivitách zaměřených na formování pozitivních sociálních vztahů.

- 2) Snížení výskytu nevhodného vyjadřování mezi žáky:
 - a) pedagogové – posilování vzájemných vztahů mezi žáky celoročně zejména v rámci předmětů Prvouka a Český jazyk, příkladné vyjadřování během výuky i mimo ni,
 - b) rodiče – seznamování rodičů se situací v oblasti vyjadřování mezi žáky ve škole, poučení rodičů na třídních schůzkách,
 - c) spolupráce s okolím školy – spolupráce s knihovnou,
 - d) žáci – účast na aktivitách zaměřených na formování pozitivních sociálních vztahů.

- 3) Zvyšování bezpečnosti žáků ve škole a v jejím okolí:
 - a) vedení školy – poučení všech zaměstnanců o opatřeních k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků i zaměstnanců školy,
 - b) všichni zaměstnanci – dodržování pravidel bezpečného a kontrolovaného pohybu osob v budově školy, zavírání všech vstupů do budovy školy, zabránění vstupu cizích osob do školy,
 - c) školník – dozor u hlavního vchodu denně od 7:40 do 8:00 hod.
 - d) pedagogové - poučení žáků o dodržování pravidel bezpečného a kontrolovaného pohybu osob v budově školy, zařazování dopravní výchovy do výuky, návštěvy dopravního hřiště pro žáky 4. a 5. tříd, celoškolský projekt Dopravní dopoledne,
 - e) rodiče – seznámení rodičů se situací ohledně zabezpečení bezpečnosti žáků ve škole a v jejím okolí,
 - f) spolupráce s okolím školy – spolupráce s Obecní policií ve Vřesině - projekt Ajax pro žáky 2. třídy, spolupráce se Sborem dobrovolných hasičů ve Vřesině - projekt Hasík,
 - g) žáci – osvojování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo školu, osvojování dopravních předpisů pro chodce a cyklisty.

C. VYMEZENÍ KOMPETENCÍ JEDNOTLIVÝCH AKTÉRŮ V PREVENCI

1. Jednotlivé kompetence můžete najít ve vyhlášce 72/2005 Sb. a v metodickém doporučení k **primární prevenci rizikového chování** u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28.

- Školní metodik prevence
- Výchovný poradce
- Ředitel školy

- Třídní učitelé
- Ostatní pedagogičtí pracovníci

2. Výchovná komise

Výchovná komise má za úkol řešit závažnější problémy chování a prospěch žáků. V převážné míře se zabývá těmi problémy, které řešil třídní učitel a následně nedošlo ke zlepšení situace. Za svůj hlavní cíl si klade důsledně řešit rizikové projevy chování (šikana, záškoláctví, agresivita, závislostní chování, nekázeň, zhoršený prospěch apod.). V popředí zájmu výchovné komise je nastavení preventivních opatření k potlačení výskytu rizikových projevů chování. Jejím cílem není pouze udělovat žákům sankce za jednotlivé přestupky, ale též jim pomáhat zvládat jejich vážnější problémy.

Složení výchovné komise

- ŠMP
- VP
- TÚ
- ŘŠ

D. SÍŤ SLUŽEB

Kontaktování speciálních zařízení je řešeno individuálně podle situace.

ve Vřesině dne 2. 9. 2019

Mgr. Lenka Skýbová
ředitelka ZŠ a MŠ Vřesina

Mgr. Adéla Podaná
školní metodik prevence